

Zaaknummer : 00552637
Ons Kenmerk : ODH-2019-00133879
Datum : 04 DEC 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 29 mei 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling aan de Bovenkerkseweg 21, gelegen in Stolwijk. Het project betreft de sloop van 13 panden en de realisatie van 19 nieuwbouwwoningen, bijbehorende parkeerplaatsen en één vijver. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van nest- of rustplaatsen de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 1 januari 2025.

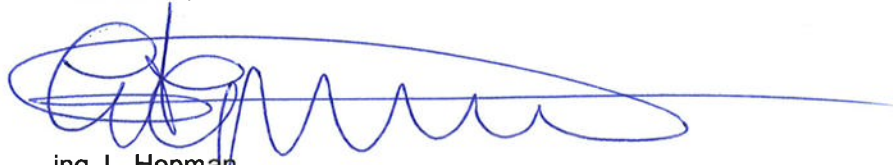
Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag van 29 mei 2019 en de aanvullende stukken van 9 september 2019, 6 november 2019 en 19 november 2019 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is van 1 januari 2020 tot en met 1 januari 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,



ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
 - het aanbrengen van de permanente voorzieningen uiterlijk een week voorafgaand aan het plaatsen schriftelijk te melden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van te voren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in de ontheffingsaanvraag. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw.
- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport "Ontheffingsaanvraag gierzwaluw Bovenkerkseweg 21 te Stolwijk" van 15 mei 2018 en de aanvullende stukken van 6 november 2019.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden overlegd.

Specifieke voorschriften gierzwaluw

- 8 De tijdelijke nestkasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal eens per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat - indien nodig - de functionaliteit van de kast wordt hersteld. Het controleren dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw (grootweg half april tot half augustus).
- 9 De werkzaamheden worden buiten de kwetsbare periode (broedseizoen) van de gierzwaluw uitgevoerd. Het broedseizoen van de gierzwaluw loopt grootweg van half april tot half augustus. Door meteorologische omstandigheden kan dit echter afwijken. Een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, vast te stellen of de gierzwaluw niet meer aanwezig is. Indien blijkt dat de soort nog aanwezig is, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot de gierzwaluw het plangebied en het nest heeft verlaten.
- 10 De permanente voorzieningen dienen geplaatst te worden op een locatie die voldoet aan het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, 2017). Deze voorzieningen dienen:
 - Zo hoog mogelijk op de gevel worden aangebracht, maar minimaal op 3 meter hoogte;
 - Bij voorkeur op het noorden of het oosten geplaatst te worden;
 - Vrij van hinder geplaatst te worden;
 - Geclusterd aangebracht te worden.
- 11 De permanente voorzieningen dienen te allen tijde beschikbaar en bereikbaar te zijn. Tijdens de periodieke onderhoudscontrole, minimaal eens per jaar, dienen de voorzieningen gecontroleerd en beoordeeld te worden op de huidige staat. Indien blijkt dat de voorzieningen niet meer kunnen fungeren als nestplaats, dient dit hersteld te worden. Het controleren dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde (bijvoorbeeld de Vereniging van Eigenaren) dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor de onderhoudsverplichting. Dit dient contractueel vastgelegd te worden.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 29 mei 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling aan de Bovenkerkseweg 21, gelegen in Stolwijk. Het project betreft de sloop van 13 panden en de realisatie van 19 nieuwbouwwoningen, bijbehorende parkeerplaatsen en één vijver.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van nest- of rustplaatsen de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 1 januari 2025.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Ontheffingsaanvraag gierzwaluw Bovenkerkseweg 21 te stolwijk, Omgevingsdienst Midden-Holland, Productnummer: 2017112035, 8 mei 2019;
- Quicksan Wet natuurbeschermingen nader ecologisch onderzoek, Sloop woningen Hoflaan in Stolwijk, rapportnummer 20180263/rap01, 25 oktober 2018;
- Rapportage Asbestinventarisatie Woning exclusief kruipruimte Bovenkerkseweg 21 2821 XS Stolwijk, rapportnummer: AO.008837.V1, Compas asbestmanagement, 25 april 2018;
- Nader bodemonderzoek en verkennend asbestonderzoek Bovenkerkseweg 17 t/m 23 Stolwijk, documentcode: 15M1022.RAP001, LievenseCSO, 5 maart 2015.

Op 6 november 2019 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Aanvullende informatie m.b.t. ontheffingsaanvraag Bovenkerkseweg 21 te Stolwijk, Omgevingsdienst Midden-Holland, zaaknummer 00552637, 5 november 2019.

Op 19 november 2019 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Onderbouwing belang Aanvullende informatie Bovenkerkseweg 21 te Stolwijk, Omgevingsdienst Midden-Holland, 19 november 2019.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 17 oktober 2019 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

De procedure is op 6 november 2019 hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 14 juni 2019 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gierzwaluw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling aan de Bovenkerkseweg 21, gelegen in Stolwijk. Het project betreft de sloop van 13 panden en de realisatie van 19 nieuwbouwwoningen, bijbehorende parkeerplaatsen en één vijver. Verwacht wordt dat de sloop van de bestaande bebouwing eind 2021 is afgerond. Daarnaast is de verwachting dat de nieuwbouwwoningen in 2023 gereed zijn.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft van 16 april 2018 tot en met 13 september 2018 plaatsgevonden. Het onderzoek is uitgevoerd conform kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De Gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied is één nestplaats van de soort aangetroffen aan de noordoostelijke zijde van de woning aan de Bovenkerkseweg 21. Door de sloop van de bestaande bebouwing gaat één nestlocatie van de gierzwaluw verloren. Er is daarmee sprake van overtreding van de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het rapport 'Ontheffingsaanvraag gierzwaluw Bovenkerkseweg 21 te Stolwijk' van 8 mei 2019 en de aanvullende stukken van 7 november 2019.

Vóór december 2019 worden vijf tijdelijke gierzwaluwkasten opgehangen van het type NK GZ 08 van Vivara. Deze tijdelijke voorzieningen worden geplaatst aan de noordgevel van de Fazanthof 7 te Stolwijk. De voorzieningen worden binnen 200 meter van de oorspronkelijke nestplaats en buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden geplaatst. Daarnaast is de gevel van de werkzaamheden afgekeerd en hangen de kasten niet boven ramen of deuren.

Als permanente maatregelen zullen minimaal vijf nestkasten van het type IB GZ 03 van Vivara ingebouwd worden in de nieuwbouwwoningen, nabij de huidige nestplaats. Deze locaties zijn nog niet aangewend en/of vastgelegd in het ontwerp omdat er nog geen definitief ontwerp voorhanden is. Bij het ontwerpen van de woningen moet de architect rekening houden met de inbouwstenen en deze in overleg met een ter zake kundig ecooloog op het gebied van gierzwaluw inpassen op een geschikte locatie. Ook moet het bouw materiaal dat gebruikt wordt geschikt zijn voor gierzwaluw. Tijdens de nieuwbouw worden de

permanente inbouwstenen geïnstalleerd. De tijdelijke kasten blijven hangen gedurende deze periode, en een volledig broedseizoen nadat de permanente nestkasten functioneel zijn. Nadat de gierzwaluwen voldoende aan de permanente inbouwstenen hebben kunnen wennen, mogen de tijdelijke voorzieningen eventueel verwijderd worden in de periode dat gierzwaluwen niet in Nederland aanwezig zijn.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode, namelijk tussen april en augustus, onder begeleiding van een ecoloog met kennis van de gierzwaluw.

Staat van instandhouding

De werkzaamheden nabij de nestplaats worden buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw uitgevoerd. Ter mitigatie van het gierzwaluwnest dat verloren gaat worden vijf tijdelijke gierzwaluwkasten en minimaal vijf permanente gierzwaluwinbouwkasten aangebracht. De tijdelijke gierzwaluwkasten worden op meer dan 100 meter van de huidige nestplaats geplaatst. Het is aannemelijk dat de gierzwaluwen in het projectgebied deel uitmaken van de metapopulatie gierzwaluwen binnen de bebouwde kom van Stolwijk. Met het oog hierop is het voldoende aannemelijk dat de tijdelijke voorzieningen door de gierzwaluw worden gevonden.

De tijdelijke nestplaatsen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal eens per jaar moeten worden gecontroleerd op de functie waarvoor deze zijn aangebracht. Dit dient plaats te vinden buiten de kwetsbare broedperiode van de soort. Het broedseizoen van de gierzwaluw loopt grofweg van half april tot half augustus. Indien blijkt dat de kasten niet meer functioneel zijn, dienen deze weer functioneel gemaakt te worden. Wij hebben dit in voorschrift 8 opgenomen.

De werkzaamheden worden buiten de kwetsbare periode (broedseizoen) van de gierzwaluw uitgevoerd. Door meteorologische omstandigheden kan dit echter afwijken. Een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, vast te stellen dat de gierzwaluw niet meer aanwezig is. Indien blijkt dat de soort nog aanwezig is, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot de gierzwaluw het plangebied en het nest heeft verlaten. Wij hebben dit in voorschrift 9 opgenomen.

Als permanente compensatie worden in de nieuwbouwwoningen minimaal vijf inbouwstenen geplaatst, de plaatsing van deze inbouwstenen hebben wij opgenomen in voorschrift 10. Gelet op de specificaties van de permanente voorzieningen en de plaatsing hiervan, zullen de alternatieven op de lange termijn voldoende voorzien in de functie die verloren gaat. De permanente nestplaatsen moeten functioneel zijn. De controle en beoordeling hiervan dient in ieder geval te worden meegenomen met de periodieke onderhoudscontrole van het gebouw. Wij hebben dit in voorschrift 11 opgenomen.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

Het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid" wordt in de aanvraag onderbouwd met een asbest- en bodemrapportage. Hoewel uit de asbestrapportage (Compas-asbestmanagement, 2018) blijkt, dat tijdens een inventarisatie van Bovenkerkseweg 21 op meerdere plaatsen niet-hechtgebonden asbest in de woning

is aangetroffen, is in de rapportage ook aangegeven dat er géén sprake is van een direct blootstellingsrisico. Het belang “bescherming van de volksgezondheid” kan dan ook niet worden gebaseerd op de asbestrapportage.

Uit het bodemonderzoek (LieveenseCSO, 2015) is gebleken dat er in het plangebied sprake is van ernstige bodemverontreiniging. Rond de verschillende woningen in het plangebied is de bodem verontreinigd met PAK's en zware metalen (lood en zink). Ten aanzien van die bodemverontreiniging is in de rapportage aangegeven dat er in de huidige situatie geen onaanvaardbare humane, ecologische en verspreidingsrisico's zijn, maar dat deze er wel zijn in de toekomstige situatie (wonen met tuin).

In de aanvullende reactie van 19 november 2019 is toegelicht dat de risicobeoordeling uit de bodemrapportage is gebaseerd op het gebruik van de grond als “ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie”, maar dat de huidige bestemming “wonen” betreft en dat de Bovenkerkseweg 21 ook nu al wordt gebruikt als woonhuis met tuin. In de tuin is een verontreiniging aanwezig waarbij de interventiewaarden wordt overschreden. De onaanvaardbare humane risico's, zoals genoemd in de rapportage, gelden daarom ook nu al. Er moet gesaneerd worden om deze risico's voor de gezondheid van de bewoners weg te nemen.

Gelet op het voorgaande is het belang “Volksgezondheid en openbare veiligheid” voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de gierzwaluw te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de vastgestelde bodemverontreiniging. Door de bodemverontreiniging is het noodzakelijk om de huidige bebouwing te slopen en de grond te saneren. Andere werkwijzen zoals het niet uitvoeren van de sloop heeft tot gevolg dat de bebouwing onbewoonbaar wordt door deze grondverontreiniging. De sloopwerkzaamheden van het pand aan de Bovenkerkseweg 21 worden uitgevoerd in de periode dat gierzwaluwen niet in Nederland aanwezig zijn. Er wordt derhalve voldoende rekening gehouden met de kwetsbare periode en bij het realiseren van alternatieve voorzieningen wordt voldoende rekening gehouden met de wenperiode. Door natuurinclusieve herinrichting en tijdelijke oplossing zijn er echter te allen tijde voldoende voorzieningen aanwezig. Hierdoor blijft de nestplaats van gierzwaluw in het plangebied duurzaam behouden.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gierzwaluw zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Hiervoor is de gemeente Krimpenerwaard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.